

РЕШЕНИЕ

№ 1272

гр. София, 05.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Дранчовска

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Пепа Маринова-Тонева Въззивно гражданско дело № 20231100500748 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 11729 от 26.10.2022 г. по гр.д. № 2111/2022 г. Софийски районен съд, 145 състав осъдил С.О., БУЛСТАТ *****, гр. София, ул. „****“, да заплати на „З.А.Д.А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „****“ № 2, на основание чл. 410, ал. 1 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД вр. чл. 45 ЗЗД сумата 1 974.90 лв., представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Каско и злополука“ за вреди по лек автомобил марка „Ауди“, модел „А 8“, с рег. № ***** ХН, причинени от пътно-транспортно произшествие, настъпило на 16.04.2015 г. около 11:00 часа в гр. София, ведно със законната лихва от 17.01.2022 г. до погасяване на задължението, сумата 601.84 лв., представляваща обезщетение за забава за периода от 17.01.2019 г. до 17.01.2022 г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 589 лв. - разноски по делото; Осъдил „Щ.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „****“, да заплати на С.О., БУЛСТАТ *****, гр. София, ул. „****“, по предявения обратен иск с правно основание чл. 82 вр. чл. 79 вр. чл. 258 ЗЗД сумата 1 974.90 лв., представляваща обезщетение за

имуществени вреди от неизпълнение на договор № СО-РД-55-279/23.05.2014 г., изразяващи се в платеното на застрахователя по имуществена застраховка регресно вземане за вреди на лек автомобил марка „Ауди“, модел „А 8“, с рег. № ***** ХН, причинени от пътно-транспортно произшествие, настъпило на 16.04.2015 г. в гр. София, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 02.03.2022 г., до окончателното изплащане, при условие, че С.О. изпълни задължението си към „З.А.Д.А.“ АД, ЕИК *****, за същата сума от 1 974.90 лв. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът по обратния иск е осъден да заплати на С.О. разноски в размер на 179 лв. Решението е постановено при участието на трето лице - помагач „Щ.“ ЕАД.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от третото лице помагач и ответник по обратния иск - „Щ.“ ЕАД, който го обжалва изцяло с оплаквания за неправилност – неправилно приложение на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Районният съд дал неправилна правна квалификация на първоначалния главен иск по чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вместо правилната по чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.), което било самостоятелно основание за отмяна на решението. Като не приложил релевантния към фактите материален закон, първоинстанционният съд допуснал нарушение на съдопроизводствените правила и при даване на указанията за разпределение на доказателствената тежест между страните, поради което въззивната инстанция следвало да извърши такова разпределение. В нарушение на съдопроизводствените правила районният съд не извършил преценка за достоверността на показанията на св. Добрев, като не посочил дали кредитира същите и защо. В мотивите си съдът посочил факт, който разколебавал кредитбилността на показанията – че свидетелят не си спомня процесното ПТП, но липсвали мотиви защо съдът приема същите за годни да докажат факта на настъпване на ПТП. Показанията били противоречиви, свидетелят като цяло нямал ясен спомен за относимите факти. В нарушение на съдопроизводствените правила не били обсъдени всички възражения, направени от въззивника – за недействителност на представения застрахователен договор като сключен от несобственик и поради липса на валидно одобрение от страна на собственика; за неотносимост и неприложимост на представените общи условия към процесната застрахователна полица; за липса на представителна власт на лицата, подписали комбинираната застрахователна полица. Във връзка с

последното възражение въззивникът заявил изрично оспорване на автентичността на полицата по чл. 194 ГПК, като оспорването било относно подписите, положени от името на застрахователния брокер и от името на застрахователя, а районният съд в нарушение на съдопроизводствените правила не открил производство по оспорване на документа. Съдът изложил обобщено в решението си, че тъй като страните по застрахователното правоотношение са упражнявали правата си, възраженията за валидност (автентичност) са неоснователни. Този извод щял да бъде правилен само ако бил налице спор между страните по правоотношението относно неговата валидност. В случая ставало въпрос за преценка валидността на правоотношение, от което едната страна черпи права срещу трето лице, и ако не било налице валидно застрахователно правоотношение (поради неавтентичност на застрахователната полица), то не следвало застрахователят да черпи права от това невалидно правоотношение срещу трети лица, само защото по собствена преценка бил заплатил застрахователно обезщетение. Във връзка с обратния иск в жалбата се поддържа, че изводът на съда за „Щ.“ ЕАД да е съществувало договорно задължение да осигурява непрекъсната безопасна проходимост на процесния пътен участък, дори когато дейностите по договора за изработка са спрени, бил логически необоснован. Описаното задължение не можело да бъде договорно. Макар в протокола от 01.12.2014 г. да имало включено задължение за осигуряване на проходимост, то се отнасяло само за периода до преди спиране на СМР, а не и за периода след тяхното спиране. Поради това моли съда да отмени атакуваното решение и вместо него постанови друго, с което да отхвърли изцяло предявените иски, евентуално – да отмени решението в частта му по обратния иск и вместо това отхвърли същия. Не претендира разноски.

Въззиваемата страна „ЗАД А.“ АД с отговор по реда на чл. 263, ал. 1 ГПК оспорва жалбата в частта ѝ по първоначалните иски и моли съда да потвърди атакуваното решение в тези части като правилно. Претендира юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Въззиваемата страна С.О. с отговор по реда на чл. 263, ал. 1 ГПК оспорва жалбата в частта ѝ по обратния иск и моли съда да потвърди атакуваното решение като правилно. Претендира юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

За да се произнесе по основателността на жалбата, Софийски градски съд като въззивна инстанция обсъди събраните по делото доказателства съобразно чл. 235, ал. 2 и 3 и чл. 12 ГПК, във връзка с изтъкнатите доводи, при което намира за установено следното:

Съдът е сезиран с обективно кумулативно съединени осъдителни искове - с правно основание чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.) вр. чл. 49 ЗЗД вр. § 22 ДР КЗ за сумата 1 974.90 лв., от които 1 964.90 лв. – регресно вземане на ищеца за изплатено застрахователно обезщетение за имуществени вреди от ПТП, състояло се на 16.04.2015 г. в гр. София, на ул. „Кумата“, при което лек автомобил марка „Ауди“, модел „А 8“, с рег. № ***** ХН, при движение в посока от кв. Бояна към кв. ***** се удря с предна дясна гума в издадено 4 см над пътното платно несигнализирано и необезопасено метално съоръжение с квадратна форма и кръгъл капак, и 10 лв. – обичайни ликвидационни разноски, и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата 601.84 лв. – обезщетение за забава в плащането на главницата за периода 17.01.2019 г. – 16.01.2022 г. включително. Претендирана е и законната лихва от завеждане на исковата молба в съда на 17.01.2022 г. до окончателното плащане.

При условията на евентуалност от ответника по първоначалния иск е предявен по реда на чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 ГПК обратен иск с правно основание чл. 79, ал. 1 вр. чл. 82 ЗЗД срещу привлеченото като трето лице помагач „Щ.“ ЕАД за сумата 1 974.90 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди от неизпълнение на договор № СО-РД-55-279/23.05.2014 г., изразяващи се в платено на застрахователя по имуществената застраховка регресно вземане във връзка с процесното ПТП. Претендирана е и законната лихва върху главницата от подаване на исковата молба на 02.03.2022 г. до окончателното плащане.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон (т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д.

№ 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

Обжалваното решение е валидно и допустимо. Макар да е дал неточна квалификация на първоначалния главен иск по чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД вместо по чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.) вр. чл. 49 ЗЗД вр. § 22 ДР КЗ предвид датата на сключване на застрахователния договор – 12.06.2014 г., първоинстанционният съд е обсъдил всички релевантни за спора факти, поради което решението не е недопустимо в тази част. С оглед оплакванията в жалбата решението е и правилно по следните съображения:

Съгласно чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.), с плащането на застрахователно обезщетение застрахователят по имуществена застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне. Елементите на фактическия състав на суброгационното право на застрахователя са: наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор за имуществено застраховане с увредения, плащане по него на застрахователно обезщетение за настъпили вреди, причиняване на застрахователното събитие от трето лице, което отговаря пред застрахования по правилата на деликтната отговорност. С действията си третото лице трябва да реализира фактическия състав, който поражда гражданската му отговорност - задължението да обезщети вредите, причинени на застрахованото лице. Затова застрахователят, суброгирал се в правата на застрахования, може да упражни регресния си иск както срещу прекия причинител на вредата ([чл. 45 ЗЗД](#)), така и срещу възложителя на работата ([чл. 49 ЗЗД](#)).

Наличието на същите предпоставки следва да се установят и при предявен иск по чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ, поради което доводът в жалбата районният съд да допуснал съществено нарушение на съдопроизводствените правила, като не разпределил правилно доказателствената тежест между страните, е неоснователен.

С оглед релевираните с въззивната жалба доводи, спорни пред настоящата инстанция са въпросите доказано ли е наличие на валиден договор за имуществено застраховане между увреденото лице и застрахователното дружество – ищец, както и доказано ли е настъпването на застрахователно събитие по описания в исковата молба начин. Спорен по

обратния иск е само въпросът имало ли е „Щ.“ ЕАД договорно задължение по договор № СО-РД-55-279/23.05.2014 г. да осигури безопасна проходимост на трасето по времето, когато е било преустановено изпълнението на СМР поради неподходящи метеорологични условия.

Със становището си по първоначалните иски третото лице помагач е релевирало възражения, поддържани и във въззивната жалба, че застрахователният договор бил недействителен, тъй като: бил сключен от несобственик и липсвало валидно одобрение от страна на собственика; бил сключен от лице без представителна власт при твърдения, че полицата била подписана от името на застрахователен брокер „П.И.Б. БГ“ ЕООД, който действал като представител на лицето, посочено като собственик на МПС – „Порше лизинг БГ“ ЕООД. Заявил е, че оспорва положения подпис от името на застрахователния брокер за „Порше лизинг“ като положен от „неоправомощено лице“; Релевирал е и възражение, че общите условия, представени от ищеца, били неотносими и неприложими към процесната застрахователна полица, като се позовавал на чл. 186, ал. 1 КЗ (отм.), съгласно който ОУ на застрахователя обвързват застрахования, ако са му били предадени при сключването на застрахователния договор и той е заявил писмено, че ги приема. По делото нямало доказателства, че ОУ на договора са били предадени на застрахования или на негов представител на 12.06.2014 г., а липсата на приложими общи условия резултирала в невъзможност тя да представлява валидно правно основание за застрахователя да плати застрахователно обезщетение.

При така заявените възражения, районният съд правилно не е открил производство по оспорване на застрахователната полица като документ по реда на чл. 193 ГПК. Оспорване автентичността на документ в частта му за положен подпис е налице когато се твърди, че подписът не изхожда от соченото за автор лице, а в случая такива твърдения няма, твърди се само липса на представителна власт. Следва да се посочи и че, видно от полицата, тя не е подписана за собственика - застрахован „Порше лизинг БГ“ ЕООД чрез застрахователния брокер, а от представител на собственика, като е положен и печат на „Порше лизинг БГ“ ЕООД. Твърденията да не било ясно кой е собственик на застрахования автомобил, доколкото в преписката по щетата като такъв било посочено „Порше мобилити БГ“ ЕООД са също несъстоятелни, доколкото при справка в ТР по партидата на „Порше лизинг

БГ“ ЕООД се установява, че на 21.10.2014 г., след сключване на застрахователния договор, е вписано преобразуване чрез отделяне на „Порше лизинг БГ“ ЕООД с правопреемник „Порше мобилити БГ“ ЕООД.

Независимо от горното, възраженията за недействителност на застрахователния договор са основани на твърдението за липса на представителна власт на сключилите го лица, а въззивникът не е легитимиран да се позовава на такава (висяща) недействителност. Както е разяснено с т. 2 на Тълкувателно решение № 5 от 12.12.2016 г. по тълк. д. № 5/2014 г., ОСГТК на ВКС, на недействителност поради липса на представителна власт може да се позове само лицето, от името на което е сключен договорът или неговите универсални правопреемници.

По сходни съображения въззивникът не е легитимиран да прави и възражението, че представените ОУ на договора били неприложими и неотносими към процесния застрахователен договор, тъй като нямало доказателства да са предадени на застрахования при сключване на договора и той да е заявил писмено, че ги приема. С това си възражение въззивникът отново се домогва да упражнява чужди права, доколкото легитимиран да прави подобно възражение е само застрахованият, респ. неговите правопреемници, видно и от ясния текст на чл. 186, ал. 1 КЗ (отм.), съгласно който „общите условия ... обвързват застрахования, ако са му били предадени при сключването на застрахователния договор и той е заявил писмено, че ги приема“. Независимо от това, в случая в застрахователната полица е и изрично посочено, че застрахованият е получил, запознат е и приема общите условия, като ОУ са неразделна част от застрахователния договор.

Въззивният съд намира за неоснователни и доводите в жалбата във връзка с настъпването на застрахователното събитие. Противно на поддържаното в жалбата, показанията на свидетеля Добрев не са противоречиви, а непълни - свидетелят не си спомня ясно всички факти относно ПТП, което е обяснимо предвид обстоятелството, че ПТП се е състояло близо 8 години преди разпита. Свидетелят си спомня обаче, че ПТП се е състояло на ул. „Кумата“, на която по това време се правел ремонт, че е управлявал застрахования автомобил „Ауди А8“, като била увредена джантата, която сменили в сервиза. Свидетелят изрично е потвърдил и че уведомлението за щета и декларацията, представена пред застрахователя, са

написани и подписани от него. От приетото заключение на САТЕ се установява, че от техническа гледна точка причинените вреди съответстват на описания в уведомлението и в декларацията механизъм на ПТП, като вещото лице е основало извода си за наличие на причинна връзка и на снимковия материал, представен по делото. Поради това правилно районният съд, след съвкупна преценка на събраните доказателства – писмени, гласни и заключение на САТЕ е приел, че по делото се установява по безспорен начин настъпването на процесното ПТП по описания в исковата молба начин, вкл. механизма на настъпване на уврежданията.

Въззивната жалба срещу решението в частта му по иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД е бланкетна – в нея не са посочени никакви конкретни оплаквания за неправилност. От първоинстанционния съд не е допуснато нарушение на императивни материалноправни норми, поради което и съобразно чл. 269 ГПК въззивният съд няма правомощието да провери правилността на решението в тази част. Предвид съвпадението на крайните изводи на двете инстанции, атакуваното решение в частта му по първоначалните искове следва да бъде потвърдено, при посочване на правилната правна квалификация на първоначалния главен иск.

За неоснователен съдът намира довода в жалбата във връзка с обратния иск с правно основание чл. 79, ал. 1 вр. чл. 82 ЗЗД. По делото не е било спорно, че между С.О. и „Щ.“ ЕАД е бил сключен договор № СО-РД-55-279/23.05.2014 г. с предмет рехабилитация на ул. „Кумата“ и ул. „Нарцис“, както и че процесното ПТП е настъпило в ремонтирания участък. Съгласно договора, срокът за изпълнение на СМР е 87 дни от подписването на протокол за откриването на строителната площадка. В чл. 13 – 15 от договора е предвидена отговорност на изпълнителя за причинени на възложителя или на трети лица вреди при изпълнението на СМР, като същият носи пълна отговорност за безопасността на всички видове работи или дейности на обекта. С протокол от 01.12.2014 г. страните по договора са констатирали изпълнените до този момент видове работи, като във връзка с настъпването на неподходящи метеорологични условия се съгласили считано от 01.12.2014 г. да се преустанови изпълнението на оставащите СМР до подобряване на атмосферните условия. В протокола изрично е посочено, че преди спирането на работа строителят е необходимо да осигури безопасна проходимост на цялото трасе, връзките с напречните улици и добро отводняване.

Изпълнението на СМР е продължило от 18.04.2015 г., видно от приетия констативен протокол от същата дата.

По делото се установи, че процесното ПТП е настъпило в резултат на удар на застрахования автомобил в необезопасено съоръжение (стърчащ над пътното платно отводнителен сифон) по ул. „Кумата“. Съгласно договора и уговореното в констативния протокол от 01.12.2014 г., преди спиране на ремонтните дейности именно „Щ.“ ЕАД е имало задължението да обезопаси ремонтираното трасе така, че да бъде безопасно проходимо. Противно на поддържаното в жалбата, районният съд не е приемал „Щ.“ ЕАД да е имало задължение да осигурява „непрекъсната безопасна проходимост“. Приел е само, че при доказателствена тежест за ответника по обратния иск съгласно правилото на чл. 154, ал. 1 ГПК, същият не е доказал да е изпълнил задължението си, вкл. че е обезопасил и сигнализирил находящите се по трасето препятствия. Ответникът по обратния иск не е довел допуснатите му двама свидетели за установяване на твърдяното изпълнение на задължението му за обезопасяване на трасето, поради което правилно районният съд е приложил неблагоприятните последици на правилата за разпределение на доказателствената тежест, като е приел недоказания факт за неосъществил се. Предявеният обратен иск е основателен, и предвид съвпадението на крайните изводи на двете инстанции, първоинстанционното решение и в тази част следва да бъде потвърдено.

При този изход, разноски за въззивното производство се следват на въззиваемите, които са заявили претенции за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. По реда на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37, ал. 1 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съобразявайки извършената от юрисконсулт на въззиваемите дейност в настоящата инстанция, въззивният съд определя възнаграждения в размер на по 100 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 11729 от 26.10.2022 г., постановено по гр.д. № 2111/2022 г. на Софийски районен съд, 145 състав, с което С.О., БУЛСТАТ *****, гр. София, ул. „****“, е осъдена да заплати на „З.А.Д.А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.

София, ул. *****“ № 2, сумата 1 974.90 лв., представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Каско“ за вреди по лек автомобил марка „Ауди“, модел „А 8“, с рег. № ***** ХН, причинени от пътно-транспортно произшествие, настъпило на 16.04.2015 г. около 11:00 часа в гр. София, при правилна правна квалификация на този иск чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.) вр. чл. 49 ЗЗД вр. § 22 ДР КЗ, ведно със законната лихва от 17.01.2022 г. до погасяване на задължението, както и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата 601.84 лв., представляваща обезщетение за забава за периода от 17.01.2019 г. до 17.01.2022 г., както и по предявения обратен иск с правно основание чл. 82 вр. чл. 79 вр. чл. 258 ЗЗД „Щ.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. *****, е осъдено да заплати на С.О., БУЛСТАТ *****, гр. София, ул. *****, сумата 1 974.90 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди от неизпълнение на договор № СО-РД-55-279/23.05.2014 г., изразяващи се в платеното на застрахователя по имуществена застраховка регресно вземане за вреди на лек автомобил марка „Ауди“, модел „А 8“, с рег. № ***** ХН, причинени от пътно-транспортно произшествие, настъпило на 16.04.2015 г. в гр. София, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 02.03.2022 г., до окончателното изплащане, при условие, че С.О. изпълни задължението си към „З.А.Д.А.“ АД, ЕИК *****, за същата сума от 1 974.90 лв.

ОСЪЖДА „Щ.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. *****, **да заплати** на С.О., гр. София, ул. *****, на основание чл. 78 ГПК сумата **100.00 лв.** (сто лева), представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

ОСЪЖДА „Щ.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. *****, **да заплати** на „З.А.Д.А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. *****“ № 2, на основание чл. 78 ГПК сумата **100.00 лв.** (сто лева), представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____